

Ljudsko radno pamćenje

Ljudsko radno pamćenje

Postoje razne, više-manje slične definicije radnog pamćenja, poput:

- *kratkoročno pamćenje primijenjeno u kognitivnim zadacima*, □ *
 “višekomponentni sustav koji drži i upravlja informacijama i kratkoročnom pamćenju, ili * “uporaba pažnje za upravljanje kratkoročnim pamćenjem”. Ono što je zajedničko ovim definicijama jest da tretiraju radno pamćenje kao sustav koji upravlja informacijama iz STM-a (ali ponekad iz LTM-a). Kako je ovaj sustav jedan od ključnih komponenti u procesu usvajanja znanja, najčešće spominjan model radnog pamćenja, onaj Baddeleyja i Cowana, će biti kratko prikazan. === Baddeley-ev model radnog pamćenja === Temeljem eksperimenata koji pokazuju povezanost kratkoročnog (STM) i dugoročnog (LTM) pamćenja, kao i eksperimenata koji ukazuju da se STM sastoji od više komponenti, Alan Baddeley i Graham Hitch su **1974** predložili multikomponentan model radnog pamćenja. Novi pojam *radno pamćenje* je trebao naglasiti važnost ovog sustava u kognitivnom procesiranju. Baddeley i Hitch su tvrdili da se radno pamćenje sastoji od tri dijela: **središnji izvršitelj**, sustav koji kontrolira **fonološku petlju** (podsustav za pamćenje fonoloških informacija poput jezika neprestano ga obnavljajući kroz ponavljanje u petlji) i **vidno-prostorni blok za skiciranje** (podsustav za spremanje vizualnih informacija). Ovaj model je kasnije Baddeley preradio i unaprijedio, ali su tome pridonijeli i drugi autori, što je rezultiralo dodatnom komponentom **epizodičkog buffera 2000**. godine i razrađenijim funkcijama i analizama drugih komponenti, kao što je opisano u tablici ispod. |

Središnji izvršitelj | Još je nejasno da li je to jedan sustav ili nekoliko sustava koji surađuju. Funkcije središnjeg izvršitelja uključuju **pažnju** i pozornost, **aktivnu inhibiciju** podražaja, planiranje i donošenje odluka, **sekvencioniranje**, **ažuriranje**, **održavanje** i **integriranje informacija** iz fonološke petlje i vidno-prostornog bloka za skiciranje. Ove funkcije također uključuju komunikaciju s dugoročnim pamćenjem i povezanost s razumijevanjem jezika i proizvodnih centara. |
Epizodički buffer | Epizodički buffer ima ulogu **integracije informacija** iz fonološke petlje i vidno-prostornog bloka za skiciranje, ali i iz dugoročnom pamćenja. Služi kao **skladišna komponenta središnjeg izvršitelja**, a u suprotnom integracija informacija ne bi bila moguća. |
Fonološka petlja | Prema Baddeleyju, fonološka petlja se sastoji od **dvije komponente**: zvučno **spremište** koje traje samo nekoliko sekundi i **sustav artikulacijskog ponavljanja** koji održava zvučne informacije u spremištu pomoću **vokalne ili subvokalne repetitive**. Čini se kako su verbalne informacije automatski procesirane u fonološkoj petlji i to također igra važnu, ako ne i ključnu ulogu u učenju jezika i stvaranju govora. Također može pomoći u pamćenju informacija iz vidno-prostornog bloka za skiciranje (primjerice, ponavljanje crveni auto je na travnjaku“). |

| Vidno-prostorni blok za skiciranje |

Prema Baddeleyju, ovaj konstrukt omogućuje privremeno pohranjivanje, održavanje i upravljanje vidno-prostornim informacijama. Važan je u **prostornoj orijentaciji** i u rješavanju **vidno-prostornih problema**. Istraživanja su pokazala da vidno-prostorni blok za skiciranje zapravo može u sebi sadržavati dva različita sustava: jedan za prostorne informacije i drugi za vidne informacije i procese. |

From: <https://www.learning-theories.org/> - Learning Theories

Permanent link: https://www.learning-theories.org/doku.php?id=hr:memory_models:human_working_memory&rev=1431197710

Last update: 2023/06/19 15:49

